

Workshop LibEcon 27 februari 2002

Op 27 februari 2002 werd in het DWTI een workshop georganiseerd over LibEcon. LibEcon is een project dat kadert in het Telematics for Libraries-project van DG XIII van de EU. Doel van LibEcon is het verzamelen per land van de beschikbare bibliotheekstatistieken.

In België coördineert de federale Dienst voor Wetenschappelijke en Technische Informatie (DWTI) de verzameling van de gegevens voor de verschillende sectoren (de Koninklijke Bibliotheek, openbare bibliotheken, bibliotheken van instellingen voor hoger onderwijs, speciale bibliotheken en schoolbibliotheken). Deze dienst werkt op zijn beurt met coördinatoren voor verschillende deelgebieden. Zo is VOWB coördinator voor de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

Momenteel zijn data verzameld voor de periode 1990-1999 en het project wordt minstens voortgezet tot 2004. De kwaliteit van de Belgische gegevens blijkt evenwel ruimschoots voor verbetering vatbaar en dat is de reden waarom het DWTI deze workshop organiseerde. De bedoeling was om alle verantwoordelijken voor bibliotheekstatistieken rond de tafel te brengen, hen te informeren over het LibEcon-project en vooral om te trachten meer sectoren en bibliotheken te betrekken bij het project. David Fuegi, de manager van het project, was voor deze missie speciaal naar België gekomen.

Mevrouw Pascale Van Dinter van DWTI, Belgische contactpersoon voor LibEcon, lichtte toe waar de Belgische bibliotheeksector momenteel staat en wat er kan verbeteren. Zo zijn er momenteel geen data van de schoolbibliotheken, en praktisch geen gegevens van de speciale bibliotheken. De Vlaamse hogeschoolbibliotheken deden een belangrijke inspanning vorig jaar (meer dan de helft nam deel aan de LibEcon-enquête, verspreid door het VOWB), maar bij de Franstalige collega's was het project nog niet bekend, voor deze groep ontbreken de gegevens dan ook volledig.

Het grootste deel van de verdere namiddag was David Fuegi aan het woord. Hij informeerde ons over het belang van het LibEcon-project, de doelstellingen en realisaties. Tenslotte gaf hij enkele raadgevingen voor "good practice" inzake het verzamelen en publiceren van bibliotheekcijfers.

Waarom tijd en moeite steken in het verzamelen van bibliotheekstatistieken, wie ligt er wakker van ? Uiteraard kunnen verschillende instanties en mensen geïnteresseerd zijn in kencijfers inzake bibliotheken: overheden, journalisten, wetenschappers, .. maar het belang dat we er zelf bij hebben is voornamelijk dat we bibliotheken en hun activiteiten meer "in the picture" brengen. Deze cijfers onderstrepen het belang van onze dienstverlening: "X.000 mensen in België lenen boeken in bibliotheken", "jaarlijks worden X.000 werken aangeschaft voor gebruikers",.. Zijn de cijfers van de eigen instelling niet zo rooskleurig, dan vormen de statistieken meteen het ideale instrument om aan te tonen dat uw bibliotheek meer financiële middelen nodig heeft. Die externe vergelijkingen zijn echter maar mogelijk als men werkt met gegevens volgens duidelijk overeengekomen standaarden, en op voorwaarde dat de gegevens gepubliceerd worden.

Dat is nu juist het voordeel van het LibEcon-project: gestandaardiseerde gegevens zijn voor beschikbaar voor een groot aantal landen en gemakkelijk toegankelijk via een website. De LibEconstatistieken zijn gebaseerd op ISO2789 (International Standard on Library Statistics), ISO1162 (Library Performance Indicators), het werk van IFLA en UNESCO.

Deelnemers aan het project zijn de landen van de Europese Unie, het voormalige Oostblok, Noorwegen, IJsland en Zwitserland nemen deel aan het project. Wat is momenteel beschikbaar ? Via haar website biedt LibEcon een databank aan met nationale cijfers per bibliotheeksector van 1990 tot en met 1998. Via een interactieve tool kan je voor een indicator naar keuze een kaartje genereren dat de score per land visualiseert. Even goed kan je op een gebruiksvriendelijke manier tabellen en grafieken maken.

Nieuw is dat het project wordt uitgebreid buiten de grenzen van Europa: ook ondermeer Australië, Nieuw Zeeland, Canada, de Verenigde Staten, Japan, Mexico, Turkije, Korea en Rusland gaan deelnemen.

Er blijft een aantal uitdagingen en problemen. De gegevens worden op nationaal niveau gepubliceerd, maar in België grotendeels op regionaal niveau verzameld. Indien een bepaalde sector in één regio niet deelneemt is de andere regio eraan voor de moeite: er zijn dan onvoldoende gegevens voor publicatie via de LibEcon-databank. David Fuegi beloofde echter te overwegen om voor België een subniveau voor de regio's in te voeren in de LibEcon-databank. Nieuwe uitdagingen zijn de verdere ontwikkeling van kencijfers voor elektronische transacties en diensten, en de interpretatie van de data naar hun maatschappelijke en/of economische impact. Dit laatste is helemaal niet zo gemakkelijk. Dhr. Fuegi had verder een aantal raadgevingen om via overleg met alle betrokken instanties te komen tot een goede coördinatie van een dergelijk project op nationaal of regionaal niveau.

Tenslotte gaf Benoni Van Styvendaele, de specialist van het VOWB inzake bibliotheekstatistiek, een eerste aanzet voor overleg en discussie over hoe we verdergaan in België. Dit overleg dient alleszins te worden verdergezet; het enthousiasme daarvoor was alvast aanwezig.

De website van het LibEcon-project is te vinden op URL: www.libecon.org

Veerle Kerstens